

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w SŁUPSKU**

**Informacja Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupsku
o stanie bezpieczeństwa sanitarnego na terenie
Powiatu Słupskiego w 2018 roku**

Słupsk, luty 2018

Informacja Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupsku

o stanie bezpieczeństwa sanitarnego na terenie Powiatu Słupskiego w 2018 roku

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 14 marca 1985 roku (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 59), realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami: higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych, higieniczno-sanitarnymi jakie winien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne. Sprawowanie nadzoru w wyżej wymienionym zakresie jest podejmowane w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych. Istotnym elementem działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej stanowią przedsięwzięcia z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Mają one na celu realizację krajowej i unijnej polityki prozdrowotnej opartej na identyfikacji zagrożeń i podejmowaniu profilaktycznych i naprawczych działań.

W ramach identyfikowania różnorodnych zagrożeń zdrowotnych dla społeczności lokalnej Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku jest włączony do funkcjonujących centralnych systemów monitorowania sytuacji epidemiologicznej w skali krajowej i unijnej, które są realizowane poprzez prowadzenie:

- monitoringu jakości wody do spożycia;
- monitoringu jakości wody w kąpieliskach, miejscach wykorzystywanych do kąpieli i w pływalniach;
- systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt – RASFF;
- systemu informowania o kosmetykach i substancjach chemicznych – RAPEX;
- system monitorowania i ostrzegania o dopalaczach – SMIOD;
- systemu rejestracji chorób zawodowych;
- elektroniczne rejestry chorób zakaźnych/zakażeń;
- Elektroniczny System Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek – ESNDS(e-szczepionka);
- System Monitorowania Zagrożeń (SMZ);
- System Rejestracji Wywiadów Epidemiologicznych – SRWE;
- Rejestr Ognisk Epidemicznych – ROE.

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA WYBRANYCH CHOROÓB ZAKAŹNYCH

W 2018 r. nie odnotowano epidemicznego występowania chorób zakaźnych, zatem sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych w powiecie słupskim należy uznać za stabilną. Wzrost liczby zachorowań na niektóre choroby zakaźne, podobnie jak w latach biegłych miał charakter sezonowy lub był kontynuacją obserwowanych wcześniej wieloletnich trendów.

Tab. 1. Liczba zachorowań i zapadalność na wybrane choroby zakaźne na terenie powiatu słupskiego w latach 2017-2018.

Lp.	Jednostka chorobowa	2017		2018		
		Liczba zachorowań	Zapadalność	Liczba zachorowań	Zapadalność	
1	Cholera	0	0,00	0	0,00	
2	Dur brzuszny	0	0,00	0	0,00	
3	Dury rzekome A, B, C	0	0,00	0	0,00	
4	Salmoneloza	zatrucie pokarmowe	40	40,58	12	12,15
5		posocznica	1	1,01	0	0,00
6		inne zakażenie pozajelitowe	0	0,00	0	0,00
7	Czerwonka bakteryjna (szigelozja)	0	0,00	0	0,00	
8	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>E. coli</i>	0	0,00	0	0,00
9		wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwotoczną (werotoksyczną)	0	0,00	0	0,00
10		wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO	0	0,00	0	0,00
11		wywołane przez <i>Campylobacter</i>	0	0,00	0	0,00
12		wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i>	0	0,00	0	0,00
13		wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	17	17,24	19	19,24
14		inne określone	8	8,11	1	1,01
15	nieokreślone	0	0,00	0	0,00	

16	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		0	0,00	0	0,00
17	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem)	gronkowcowe	0	0,00	0	0,00
18		jadem kielbasianym (botulizm)	0	0,00	0	0,00
19		wywołane przez <i>Clostridium</i>	0	0,00	0	0,00
20		inne określone	0	0,00	0	0,00
21		nieokreślone	0	0,00	65	65,83
22	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat		0	0,00	0	0,00
23	Giardioza (lamblioza)		0	0,00	0	0,00
24	Kryptosporidioza		0	0,00	0	0,00
25	Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	61	61,88	100	101,28
26		wywołane przez norowirusy	34	34,49	34	34,43
27		inne określone	12	12,17	17	17,22
28		nieokreślone	3	3,04	21	21,27
29	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		69	70,00	84	85,07
30	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	171	173,49	193	195,47
31		w tym u dzieci do lat 2	55	55,80	48	48,61
32	Dżuma		0	0,00	0	0,00
33	Tularemia		0	0,00	0	0,00
34	Wąglik		0	0,00	0	0,00
35	Brucelloza: nowe zachorowania		0	0,00	0	0,00
36	Nosacizna		0	0,00	0	0,00
37	Leptospiroza		0	0,00	0	0,00
38	Jersinioza pozajelitowa		0	0,00	0	0,00
39	Mikobakteriozy - inne i BNO		0	0,00	0	0,00
40	Listerioza		0	0,00	0	0,00
41	Tężec	ogółem	0	0,00	0	0,00
42		noworodków	0	0,00	0	0,00
43	Błonica		0	0,00	0	0,00
44	Krzusiec		6	6,08	5	5,06
45	Płonica (szkarlatyna)		24	24,35	25	25,32
46	Choroba meningokokowa, inwazyjna	ogółem	3	3,04	0	0,00
47		zapalenie opon mózgowych i/lub	2	2,02	0	0,00
48		posocznica	2	2,02	0	0,00
49		inna określona i nieokreślona	0	0,00	0	0,00
50	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna	ogółem	12	12,17	19	19,24
51		róża	10	10,14	16	16,20
52		zespół wstrząsu toksycznego	0	0,00	1	1,01
53		gorączka pługowa	0	0,00	0	0,00
54		inna określona i nieokreślona	2	2,02	2	2,02
55	Legionelloza	choroba legionistów	0	0,00	1	1,01
56		gorączka Pontiac	0	0,00	0	0,00
57	Kila	wrodzona i noworodków	0	0,00	0	0,00
58		wczesna	1	1,01	1	1,01
59		późna	0	0,00	0	0,00
60		inne postacie kily i kila nieokreślona	0	0,00	0	0,00
61	Rzeżączka		0	0,00	0	0,00
62	Ziarnica weneryczna wywołana przez Chlamydie		0	0,00	0	0,00

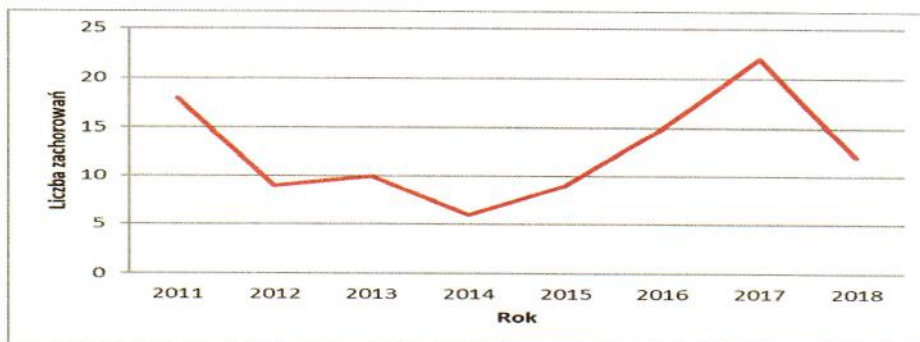
63	Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie		0	0,00	1	1,01
64	Borelioza z Lyme		125	126,82	118	119,51
65	Ornitozy (zakażenia <i>Chlamydia psittaci</i>)		0	0,00	0	0,00
66	Dur wysypkowy		0	0,00	0	0,00
67	Gorączka Q		0	0,00	0	0,00
68	Gorączka plamista i inne riketsjozy		0	0,00	0	0,00
69	Poliomyelitis	wywołane dzikim wirusem	0	0,00	0	0,00
70		wyw. wirusem pochodzenia	0	0,00	0	0,00
71	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat		0	0,00	0	0,00
72	Encefalopatie gąbczaste	choroba Creutzfeldta-Jakoba (CJD)	1	1,01	0	0,00
73		wariant choroby Creutzfeldta-Jakoba	0	0,00	0	0,00
74		inne i nieokreślone	0	0,00	0	0,00
75	Wścieklizna		0	0,00	0	0,00
76	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba		17	17,24	19	19,24
77	Kleszczowe zapalenie mózgu		0	0,00	0	0,00
78	Inne wirusowe zapalenie mózgu	opryszczkowe	0	0,00	0	0,00
79		inne określone	0	0,00	0	0,00
80		nieokreślone	1	1,01	0	0,00
81		w innych chorobach objętych MZ-56	0	0,00	0	0,00
82	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	enterowirusowe	0	0,00	1	1,01
83		opryszczkowe	1	1,01	0	0,00
84		inne określone i nieokreślone	3	3,04	1	1,01
85		w innych chorobach objętych MZ-56	0	0,00	0	0,00
86	Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna)		0	0,00	0	0,00
87	Gorączka zachodniego Nilu		0	0,00	0	0,00
88	Żółta gorączka		0	0,00	0	0,00
89	Wirusowe gorączki krwotoczne	Ebola, Marburg, Lassa	0	0,00	0	0,00
90		inna określona i nieokreślona	0	0,00	0	0,00
91	Choroba wywołana przez hantawirusy		0	0,00	0	0,00
92	Ospa wietrzna		544	551,93	365	369,67
93	Ospa prawdziwa		0	0,00	0	0,00
94	Odra		0	0,00	1	1,01
95	Różyczka		0	0,00	2	2,02
96	Pryszczycza		0	0,00	0	0,00
97	Wirusowe zapalenie wątroby	typu A	0	0,00	0	0,00
98		typu B - ostre	1	1,01	0	0,00
99		typu B - przewlekłe i BNO	11	11,16	11	11,14
100		typu C	23	23,33	13	13,17
101		typu B+C (zakażenie mieszane)	0	0,00	0	0,00
102		inne i nieokreślone	0	0,00	0	0,00
103	AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności		0	0,00	0	0,00
104	Nowo wykryte zakażenia HIV		4	4,05	2	2,02
105	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		5	5,07	10	10,13
106	Malaria (zimnica)		0	0,00	0	0,00
107	Bąblowica (echinokokoza)		0	0,00	0	0,00
108	Wągrzyca (cysticerkoza)		0	0,00	0	0,00
109	Włośnica		0	0,00	0	0,00

110	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna	ogółem	5	5,07	7	7,09
111		zapalenie opon mózgowych i/lub	0	0,00	1	1,01
112		posocznica	4	4,05	6	6,08
113		inna określona i nieokreślona	1	1,01	2	2,02
114	Zespół hemolityczno-mocznicowy w przebiegu zak. <i>E. coli</i>		0	0,00	0	0,00
115	Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i> , inwazyjna	ogółem	0	0,00	0	0,00
116		zapalenie opon mózgowych i/lub	0	0,00	0	0,00
117		posocznica	0	0,00	0	0,00
118		inna określona i nieokreślona	0	0,00	0	0,00
119	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56	1	1,01	2	2,02
120		inne określone	0	0,00	0	0,00
121		inne, nieokreślone	0	0,00	1	1,01
122	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone		1	1,01	1	1,01
123	Zapalenie mózgu inne i nieokreślone		0	0,00	0	0,00
124	Grypa ptaków typu A/H5 lub A/H5N1 u ludzi		0	0,00	0	0,00
125	Zachorowania grypopodobne i ostre zakażenia dróg oddechowych (w tym grypa)		10896	11054,97	12660	12821,94
126	Wrodzone choroby wirusowe	różyczka wrodzona	0	0,00	0	0,00
127		inne określone i nieokreślone	0	0,00	0	0,00
128	Inne wrodzone zakażenia i choroby	toksoplazmoza	0	0,00	0	0,00
129		listerioza	0	0,00	0	0,00
130		inne określone i nieokreślone	0	0,00	0	0,00
131	SARS – Zespół ostrej niewydolności oddechowej		0	0,00	0	0,00
132	Zatrucia pestycydami – ostre		0	0,00	0	0,00
133	Zatrucia naturalnie toksycznymi substancjami spożytymi jako pokarm	ryby, skorupiaki i inne produkty	0	0,00	0	0,00
134		grzyby	0	0,00	0	0,00
135		jagody i inne części roślin	0	0,00	0	0,00
136	Ostre zatrucia żywnością skażoną biologicznie i/lub chemicznie	mikotoksyny	0	0,00	0	0,00
137		dioksyny	0	0,00	0	0,00
138		polichlorowane bifenyle	0	0,00	0	0,00
139		inne określone i nieokreślone	0	0,00	0	0,00
140	Zakażenie wirusem Zika		0	0,00	0	0,00
142	Gruźlica		21	21,31	20	20,25

ZATRUCIA POKARMOWE I ZAKAŻENIA JELITOWE

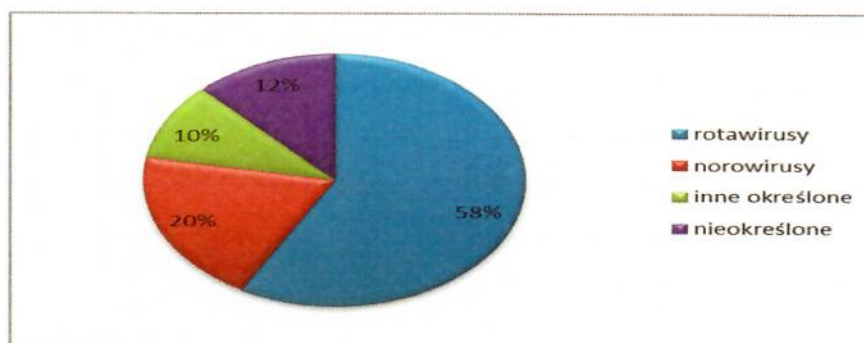
Zatrucia i zakażenia pokarmowe, czyli ostre schorzenia żołądkowo-jelitowe, mogą być wywoływane przez różne czynniki etiologiczne - bakterie, wirusy, pasożyty, toksyny roślinne i zwierzęce. W 2018 roku na terenie powiatu słupskiego zarejestrowano ogółem 546 przypadków zakażeń żołądkowo-jelitowych i zatruc pokarmowych, w tym 97 przypadków bakteryjnych zatruc/zakażeń pokarmowych. Zakażenia bakteryjne wywołane były głównie następującymi drobnoustrojami: *Clostridium difficile* (19 zachorowań) (Tab. 1), *Salmonella sp.* (12 przypadków zachorowań) (Tab. 1, Ryc. 1), przebiegające głównie pod postacią nieżytu żołądkowo-jelitowego i były najczęstszą przyczyną bakteryjnych zakażeń pokarmowych. W 65 przypadkach nie ustalono czynnika etiologicznego, który spowodował objawy chorobowe ze strony układu pokarmowe.

Ryc. 1. Liczba zachorowań na salmonellozy w latach 2012-2018 na terenie powiatu słupskiego.

Poza zatruciami o potwierdzonej etiologii bakteryjnej w 2018 roku w powiecie słupskim zanotowano 256 przypadków zachorowań wirusowych (Tab. 1). Przyczyną tych zachorowań były głównie rotawirusy (100 przypadków) (Ryc. 2), za pozostałe przypadki odpowiadają norowirusy (34 przypadki) (Tab. 1, Ryc. 2). W 122 przypadkach prawdopodobnych wirusowych zakażeń jelitowych, rozpoznanie zostało oparte tylko na podstawie obrazu klinicznego zachorowania.

Ryc. 2. Procentowy rozkład wirusowych zakażeń jelitowych w 2018 r. na terenie powiatu słupskiego.

W 2018 r. w powiecie słupskim odnotowano 2 ogniska choroby przenoszonej drogą pokarmową w:
 - hotelu w Ustce - narażonych na zachorowanie było 119 osób, zachorowało 7 osób. Żadna z osób chorych nie była hospitalizowana. Czynnikiem etiologicznym, który spowodował dolegliwości chorobowe ze strony układu pokarmowego były norowirusy
 - Ośrodka Wypoczynkowym w Poddąbiu – narażonych na zachorowanie było 448 osób, 66 osób zachorowało, z czego 16 osób wymagało hospitalizacji. Prawdopodobną przyczyną zatrucia osób była toksyna gronkowcowa wytwarzana przez *Staphylococcus aureus*.

ODRA, ŚWINKA, RÓŻYCZKA, OSPA WIETRZNA

Szczepienia przeciw odrze prowadzone są od 1975 r. Dzięki nim udało się znacząco ograniczyć liczbę zachorowań na odrę i zapobiec wielu powikłaniom i zgonom. Jednak w ostatnim dziesięcioleciu obserwujemy w Polsce zmniejszanie się odsetka dzieci szczepionych przeciw odrze, śwince i różyczce (MMR), co przekłada się na wzrost odnotowywanych przypadków zachorowań. W 2018 roku w Polsce odnotowano 339 zachorowań na odrę, tj. ponad 5-krotnie więcej w porównaniu do roku 2017 kiedy zachorowały 63 osoby.

W powiecie słupskim od kilkunastu lat nie zarejestrowano zachorowania na odrę, natomiast w 2018 r. sytuacja epidemiologiczna odry się zmieniła. PPIS w Słupsku otrzymał 1 zgłoszenie podejrzenia zachorowania na odrę u kobiety w wieku 39 lat. W toku przeprowadzonego dochodzenia epidemiologicznego potwierdzono zachorowanie badaniami laboratoryjnymi. Wszystkie osoby, które nie posiadały udokumentowanego szczepienia lub nie przechorowały odry poddano szczepieniom poekspozycyjnym tj. 11 osób.

Zapadalność na świnkę na terenie powiatu słupskiego w 2018 roku wyniosła 10,13 na 100 000 mieszkańców i była wyższa w porównaniu do roku 2017 r. (zapadalność 5,05 na 100 000 mieszkańców) (Tab. 2, Ryc. 3).

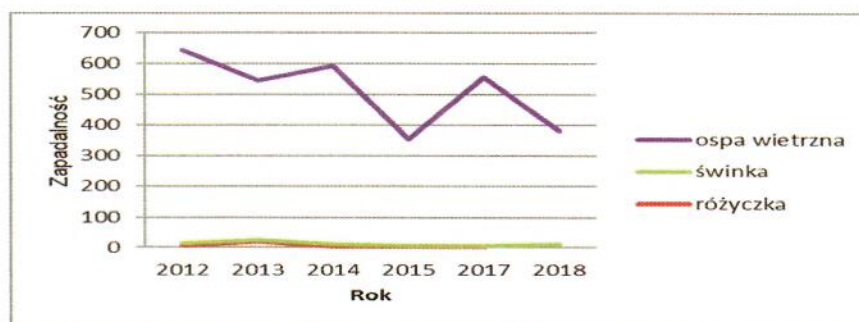
W przypadku różyczki w 2018 r. w powiecie słupskim odnotowano 2 zachorowania. Rozpoznanie oparte zostało wyłącznie na podstawie objawów klinicznych. Szczyt zachorowań przypadł w 2013 roku – zapadalność 20,53 na 100 000 mieszkańców (Tab. 2, Ryc. 3).

Tab. 2. Liczba zachorowań i zapadalność na ospę wietrzną, różyczkę i świnkę w latach 2012-2018 na terenie powiatu słupskiego.

Choroby zakaźne		Rok						
		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
różyczka	liczba zachorowań	6	20	2	3	4	0	2
	zapadalność	6,16	20,53	2,05	3,08	4,09	0,00	2,02
świnka	liczba zachorowań	8	5	9	2	9	5	10
	zapadalność	8,22	5,13	9,25	2,05	9,25	5,05	10,13
ospa wietrzna	liczba zachorowań	611	507	566	339	282	544	365
	zapadalność	627,52	520,34	581,46	348,26	288,56	551,94	369,67

W 2018 roku na terenie powiatu słupskiego w przypadku ospy wietrznej zapadalność wyniosła 369,67 na 100 000 mieszkańców (365 przypadków), czyli o prawie 33% mniej w porównaniu z rokiem 2017, gdzie odnotowano 544 przypadki (zapadalność 551,94 na 100 000 mieszkańców) (Tab. 2, Ryc. 3).

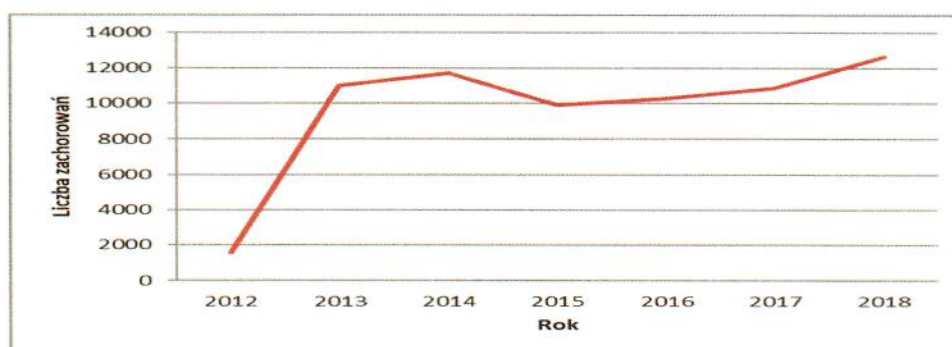
Ryc. 3 . Zmiany współczynnika zapadalności na różyczkę, świnkę i ospę wietrzną w latach 2012-2018 na terenie powiatu słupskiego.

GRYPA

Grypa jest ostrą chorobą zakaźną układu oddechowego. W 2018 r. współczynnik zapadalności na grypę na terenie powiatu słupskiego uzyskany na podstawie przekazanych przez lekarzy formularzy MZ-55 wyniósł 12821,94 na 100 000 mieszkańców (12660 zachorowań) i jest wyższy w porównaniu do roku 2017 (11054,97 na 100 000 mieszkańców – 10896 przypadków) (Tab. 1, Ryc. 4). Definicja przyjęta na potrzeby nadzoru nad chorobami zakaźnymi w krajach Unii Europejskiej pozwala na wykazanie wszystkich zachorowań grypopodobnych i ostrych zakażeń dróg oddechowych, niezależnie od etiologii. Podane dane są niedoszacowane, ponieważ duża część pacjentów pozostaje w domu nie zgłaszając się na konsultację do lekarza.

Ryc. 4. Liczba zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę w latach 2012-2018 na terenie powiatu słupskiego.

ZAPALENIA OPON MÓZGOWO-RDZENIOWYCH I MÓZGU (BAKTERYJNE I WIRUSOWE)

W 2018 r. na terenie powiatu słupskiego zarejestrowano 4 przypadki bakteryjnego (Tab. 1, Tab. 3) i 2 przypadki wirusowego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych (Tab. 1, Tab. 4).

Tab. 3. Liczba zachorowań i zapadalność na bakteryjne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych w latach 2012-2018 na terenie powiatu słupskiego.

Choroba zakaźna		Rok						
		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bakteryjne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	liczba zachorowań	2	5	9	8	5	3	4
	zapadalność	2,05	5,13	9,25	8,22	5,12	3,04	4,05

W 2018 r. na terenie powiatu słupskiego na 4 przypadki bakteryjnego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych w 3 przypadkach rozpoznanie poparte zostało badaniami laboratoryjnymi, a czynnikiem etiologicznymi była: *Borrelia burgdorferi*, *Streptococcus pneumoniae*. W 1 przypadku czynnika nie ustalono.

Tab. 4. Liczba zachorowań i zapadalność na wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych w latach 2012-2018 na terenie powiatu słupskiego.

Choroba zakaźna		Rok						
		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	liczba zachorowań	1	1	7	3	7	4	2
	zapadalność	1,03	1,03	7,19	3,08	7,16	4,05	2,02

W przypadku wirusowego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych w 2018 r. na terenie powiatu słupskiego odnotowano 2 zachorowania: 1 o innej określonej i nieokreślonej etiologii (Tab. 1) i 1 enterowirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych (Tab. 1, Tab. 4).

Na terenie powiatu słupskiego w 2018 r. nie zarejestrowano przypadku inwazyjnej choroby meningokokowej (Tab. 1, Tab. 5). W każdym przypadku zakażenia inwazyjnego o etiologii *Neisseria meningitidis* zostają przeprowadzone: dochodzenie epidemiologiczne oraz podejmuje się działania mające na celu przecięcie dróg szerzenia się zakażenia.

Zagrożeniem dla zdrowia i życia są również zachorowania wywołane przez bakterie *Streptococcus pneumoniae*. Najbardziej podatne na zakażenia są niemowlęta i dzieci do 5 roku życia oraz dorośli powyżej 65 roku życia. W 2018 r. PPIS w Słupsku na terenie powiatu słupskiego zarejestrował 7 przypadków zachorowań: 6 przypadków w przebiegu posocznicy i 1 dotyczący zapalenia opon mózgowych (Tab. 1, Tab. 5).

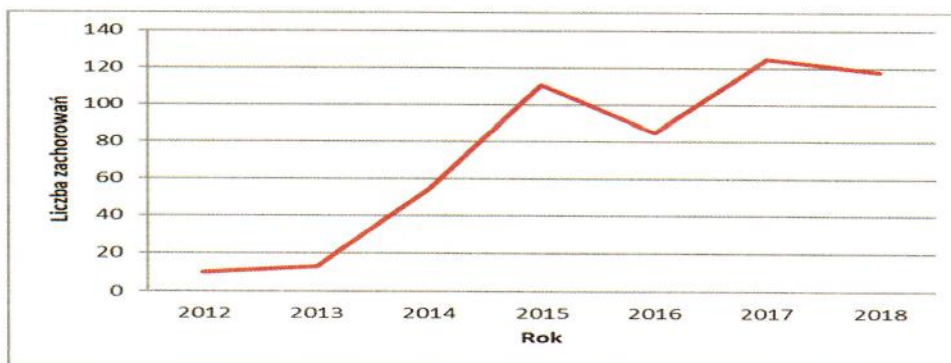
Tab.5. Liczba zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową oraz inwazyjną chorobę pneumokokową na terenie powiatu słupskiego w latach 2012-2018.

Choroba zakaźna		Rok						
		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
inwazyjna choroba meningokokowa	liczba zachorowań	2	0	4	4	0	3	0
	zapadalność	2,05	0,00	4,11	4,11	0,00	3,04	0,00
inwazyjna choroba pneumokokowa	liczba zachorowań	1	5	6	11	2	5	7
	zapadalność	1,03	5,13	6,15	11,26	2,05	5,07	7,09

BORELIOZA Z LYME

Wielonarządowa choroba zakaźna, przenoszona przez kleszcze z rodzaju *Ixodes*. Objawy kliniczne boreliozy są niespecyficzne co utrudnia rozpoznanie i leczenie. Nieleczona może prowadzić do poważnych następstw np.: zapalenia stawów, zaburzeń rytmu serca, uszkodzeń nerwów.

Ryc. 5. Liczba zachorowań na boreliozę w latach 2012-2018 na terenie powiatu słupskiego

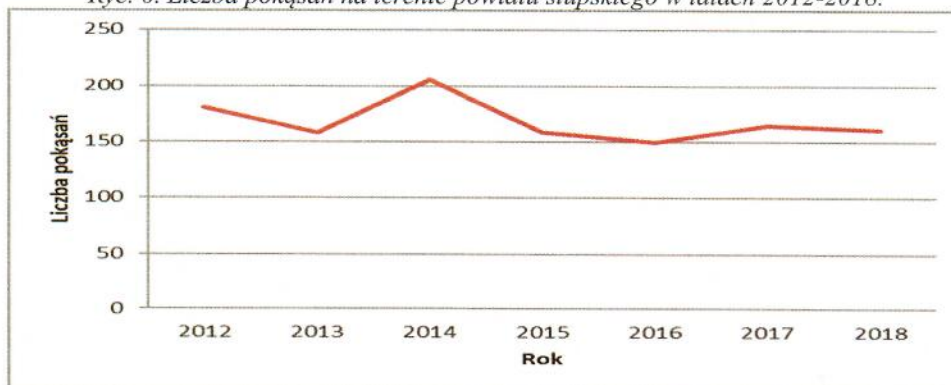
Od roku 2013 obserwuje się tendencję wzrostową liczby rejestrowanych zachorowań na boreliozę. W 2018 r. na terenie powiatu słupskiego zarejestrowano 118 przypadków boreliozy (zapadalność 119,51) (Ryc. 5, Tab. 1). Przeważającymi postaciami boreliozy była postać skórna – 60 przypadków, neurologiczna – 47 przypadków i kostno-stawowa – 9 przypadków.

W 2018 roku największą liczbę zachorowań na boreliozę odnotowano na terenie gminy Dębница Kaszubska (20 przypadków), Smołdzino (15 przypadków), miejskiej Ustka (11 przypadków).

WŚCIEKLIZNA

W przypadku wścieklizny zapobieganie zachorowaniom wymaga współdziałania pracowników podmiotów leczniczych, Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz Państwowej Inspekcji Weterynaryjnej. Dzięki masowym szczepieniom zwierząt, a także szybkiemu wdrożeniu szczepień przeciw wściekliznie u osób pokąsanych przez nieznane zwierzę na terenie powiatu słupskiego od kilkadziesiąt lat nie zanotowano zachorowania człowieka na wściekliznę. W 2018 r. na terenie powiatu słupskiego zarejestrowano 161 pokąsań przez zwierzęta (Ryc. 6), głównie przez psy i koty. Szczepieniom przeciw wściekliznie poddano 19 osób (Tab. 1). Liczba pokąsań od 2015 r. utrzymuje się na podobnym poziomie. Najwięcej przypadków pokąsań przez zwierzęta rejestruje się w sezonie wiosenno-letnim.

Ryc. 6. Liczba pokąsań na terenie powiatu słupskiego w latach 2012-2018.

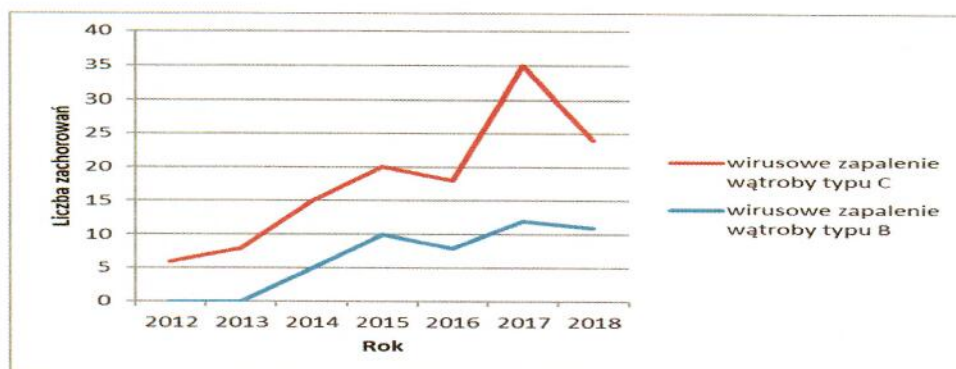

WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY TYPU A, TYPU B i TYPU C

Pomimo odnotowanego wzrostu zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A na terenie Polski, w 2018 r. w powiecie słupskim nie zarejestrowano żadnego przypadku zachorowania (Tab. 1).

Do zakażenia wirusem WZW typu B i WZW typu C (Tab. 1) może dojść podczas wykonywania zabiegów z naruszeniem ciągłości tkanek, które stanowią ryzyko transmisji zakażeń krwiopochodnych, zarówno w podmiotach leczniczych świadczących usługi medyczne, jaki i w sektorze usług pozamedycznych (np. studia tatuażu, salony kosmetyczne, fryzjerskie), narzędziami wielokrotnego użytku, które nie zostały w sposób właściwy poddane dekontaminacji. Poniższy wykres przedstawia ilość zarejestrowanych na terenie powiatu słupskiego zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B i typu C (Ryc. 7).

Ryc. 7. Liczba zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B i wirusowe zapalenie wątroby typu C na terenie powiatu słupskiego w latach 2012-2018.

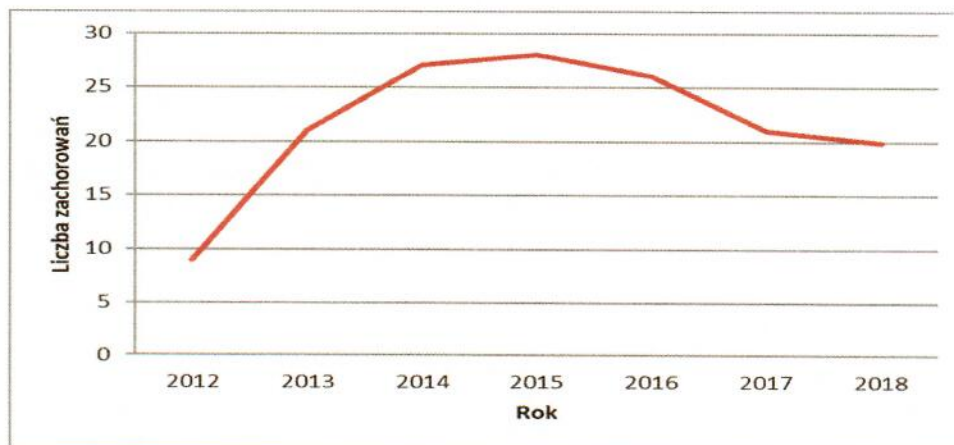

W 2018 r. na terenie powiatu słupskiego odnotowano 11 przypadków WZW typu B (zapadalność 11,14 na 100 000 mieszkańców) i 13 przypadków WZW typu C (zapadalność 13,17 na 100 000 mieszkańców) (Tab. 1, Ryc. 7). W 2018 roku na terenie powiatu słupskiego zarejestrowano o 10 zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C w porównaniu z rokiem 2017 (23 przypadki).

GRUŻLICA

Gruźlica jest chorobą zakaźną ludzi i zwierząt występującą na całym świecie. Czynnikiem etiologicznym odpowiedzialnym za zachorowania są prątki gruźlicy (*Mycobacterium tuberculosis*). Gruźlica najczęściej przybiera postać płucną (gruźlica płucna), lecz również może atakować inne narządy. Chorzy na gruźlicę podlegają ustawowemu obowiązkowi leczenia, a osoby chore na gruźlicę w okresie prątkowania oraz osoby z uzasadnionym podejrzeniem o prątkowanie dodatkowo obowiązkowej hospitalizacji. PPIS w Słupsku prowadzi nadzór nad chorymi i osobami z ich najbliższego otoczenia. W 2018 r. na terenie powiatu słupskiego zanotowano 20 przypadków zachorowań na gruźlicę. (Tab. 1, Ryc. 8).

Ryc. 8. Liczba zachorowań na gruźlicę mieszkańców powiatu słupskiego w latach 2012-2018.

Od 2015 roku liczba odnotowywanych zachorowań systematycznie spada. Zapadalność wśród mężczyzn jest wyższa niż u kobiet. Najczęściej chorują osoby bezrobotne, bezdomne, emeryci/renciści. W 2018 r. odnotowano 5 zgonów z powodu gruźlicy płuc. Zdecydowana większość przypadków gruźlicy to gruźlica płuc.

PPIS w Słupsku obejmuje nadzorem epidemiologicznym osoby z najbliższego otoczenia chorego i tak w 2018 r. w powiecie słupskim zostało objętych nadzorem 29 osób. Wszystkie osoby zostały poddane konsultacjom lekarskim celem wykluczenia lub rozpoznania zachorowania.

BŁONICA, SZKARLATYNA, KRZTUSIEC

Błonica, szkarlatyna (płonica) i krztusiec to ostre choroby zakaźne dróg oddechowych. Na terenie powiatu słupskiego od kilkunastu lat nie odnotowano zachorowania na błonice.

Szkarlatyna jest ostrą chorobą zakaźną przebiegającą z silnym bólem gardła, zapaleniem węzłów chłonnych i drobnoplamistą wysypką. Szczególnie narażone na zachorowanie są małe dzieci. Najwięcej zachorowań można zaobserwować w miesiącach jesienno-zimowych oraz wczesno-wiosennych.

Tab. 6. Liczba zachorowań i zapadalność na szkarlatynę i krztusiec na terenie powiatu słupskiego w latach 2012-2018.

Choroba zakaźna		Rok						
		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
szkarlatyna	liczba zachorowań	27	29	41	61	32	24	25
	zapadalność	27,73	29,76	42,12	62,67	32,74	24,35	25,32
krztusiec	liczba zachorowań	1	1	0	6	16	6	5
	zapadalność	1,03	1,03	0,00	6,16	16,37	6,09	5,06

W porównaniu z rokiem 2017 (zapadalność 24,35 na 100 000 mieszkańców) w 2018 roku odnotowano podobną liczbę zachorowań na szkarlatynę (zapadalność 22,32 na 100 000 mieszkańców).

Na terenie powiatu słupskiego w 2018 roku odnotowano 5 przypadków zachorowań na krztusiec (zapadalność 5,06 na 100 000 mieszkańców) (Tab. 1, Tab. 6). Spośród tych zachorowań 4 przypadki dotyczyły dzieci w wieku od 5 do 11 lat, które były szczepione, zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych oraz 1 zachorowanie osoby dorosłej w wieku 44 lat, u której historia szczepień nie była udokumentowana.

DZIAŁANIA W RAMACH ZAPOBIEGAWCZEGO I BIEŻĄCEGO NADZORU SANITARNEGO

I. DZIAŁALNOŚĆ NADZOROWA

Głównym elementem działania Inspekcji Sanitarnej w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowia publicznego były działania w zakresie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego.

Działania te przeprowadzono w ramach planowych i interwencyjnych kontroli oraz na wnioski strony.

Typ	Obiekt	Liczba obiektów pod nadzorem		Liczba kontroli		Liczba badań i pomiarów	
		Lata		Lata		Lata	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
Zakłady użyteczności publicznej	Zakłady opieki zdrowotnej (SPZOZ, SPMZOZ, NZOZ)	53	54	28	28	3 legionella	4 Legionella
	Prywatne gabinety lekarskie	43	43	6	18	-	-
	Zakłady opiekuńczo-lecznicze	2	2	2	1	3 legionella	3 Legionelle
	Domy pomocy społecznej	0	0	0	0	-	-
	Hotele	9	9	9	4	-	3 Legionella
	Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, solaria	54	55	20	8	-	-
	Toalety publiczne i ogólnodostępne	9	9	4	1	-	-
	Sanatoria, ośrodki wczasowe, pokoje gościnne, pola namiotowe,	158	161	35	27	9 (3)* legionella	4 Legionelle
	Inne obiekty użyteczności publicznej (cmentarze, domy kultury, itp.)	65	65	13	11	-	-
Woda	Zaopatrzenie w wodę - urządzenia zbiorowego zaopatrzenia + indywidualne ujęcia wody	181	176	89	53	350(25)*	372(53)*
	Kąpieliska morskie	2	12	2	12	2	36
	Miejsce wykorzystywane do kąpieli	6	4	6	0	0	0
	Pływalnie	10	11	10	11	60	50
Zakłady żywnościowo-żywnościowe	Zakłady produkcji żywności	106	121	51	51	24	13
	Zakłady obrotu żywnością	643	517	147	100	105(11)*	61
	Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	352	408	154	162	6	5(5)*
	Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego	175	174	73	75	3	17(5)*
	Zakłady przedmiotów użytku	6	10	3	4	0	0

Placówki oświatowe i wychowawcze	Żłobki, przedszkola, punkty przedszkolne	43	47	36	41	316	275
	Szkoły (podstawowe, gimnazja, zespoły szkół,)	47	44	58	57	-	290
	Inne: DPS, Internat	2	2	2	3	-	-
	Placówki wypoczynku dzieci i młodzieży	392	379	49	70	-	-
	Zakłady pracy	336	330	148	124	0	0
	Kontrola spełnienia wymagań higieniczno-sanitarnych w obiektach przed podjęciem działalności gospodarczej	-	-	123	120	-	-
Ogółem		2694	2633	945	983	881(39)*	1133(63)*

* zakwestionowane

Działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupsku w 2018 r. objęły następujące obszary:

➤ **Zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego ludności w sytuacjach awaryjnych:** w okresie od 01.01.2018r. do 31.12.2018 r. odnotowano 30 awarie urządzeń wodociągowych, które nie miały wpływu na bezpieczeństwo zdrowotne ludności – nie odnotowano zgłoszeń pogorszenia stanu zdrowia w związku z tymi awariami.

➤ **Zabezpieczenia epidemiologicznego:** w 2018 r. na terenie powiatu słupskiego przeprowadzono 611 wywiadów epidemiologicznych w środowiskach, w których wystąpiło zachorowanie lub podejrzenie zachorowania na chorobę zakaźną.

Obowiązkowe szczepienia ochronne są skuteczną metodą zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne, zarówno u osoby poddanej szczepieniom ochronnym, jak i całej populacji. Warunkiem osiągnięcia odporności populacji jest wysoki odsetek zaszczepionych osób. Nałożenie przez ustawodawcę powszechnego obowiązku poddania się szczepieniom ochronnym przeciw wybranym chorobom zakaźnym zapewnia odpowiednio wysoki odsetek osób uodpornionych przeciw tym chorobom i skutecznie zmniejsza ryzyko endemicznego szczenia się chorób zakaźnych w populacji. Wprowadzenie obowiązkowych szczepień ochronnych przeciw wybranym chorobom zakaźnym zmniejsza także społeczne skutki związane z ciężkimi zdrowotnymi następstwami chorób zakaźnych, w tym związane z kosztami leczenia chorób oraz ich powikłań. W 2018 r. na terenie powiatu słupskiego 162 prawnych opiekunów dzieci nie wyraziło zgody na przeprowadzenie szczepień obowiązkowych. Liczba uchylających się od obowiązku szczepienia wzrosła ponad 4-krotnie, gdzie w 2017 roku wynosiła 36. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku prowadzi postępowania wobec osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych. W 2018 r. PPIS w Słupsku wystosował 18 wezwań do dobrowolnego wykonania obowiązku zaszczepienia dziecka oraz przygotował, 22 upomnienia i 18 Tytułów Wykonawczych z wnioskiem do Wojewody Pomorskiego o wszczęcie egzekucji administracyjnej.

Z informacji przesyłanych przez rodziców wynika, że obowiązek szczepień nie jest wykonywany z obawy o negatywne skutki zdrowotne, a także z wątpliwości co do składu preparatów szczepionkowych. Informacje te, rozpowszechniane są głównie w Internecie i przechwytywane przez tzw. ruchy antyszczepionkowe.

W okresie od 20.03. do 29.06.2018 r. PPIS w Słupsku włączył się w ważne przedsięwzięcie, jakim jest szczepienie ochronne przeciw pneumokokom u dzieci do ukończenia 5 roku życia. Kampania odbyła się pod hasłem „Wiosna bez pneumokoków” i objęła dzieci urodzone w latach 2013-2016, które nie podlegały obowiązkowi szczepień oraz nie były zaszczepione. W ramach akcji zaszczepiono 500 dzieci z miasta Słupsk i powiatu słupskiego. Szczepienia były wykonane przy użyciu 10-walentnej szczepionki przeciw *Streptococcus pneumoniae*. Schemat szczepienia składał się z 2 dawek.

➤ **Nadzór nad bezpieczeństwem żywności, żywienia i przedmiotów użytku:**

- **kontrola warunków produkcji i obrotu żywnością w:** zakładach produkcyjnych, żywienia zbiorowego otwartego i zamkniętego, miejscach obrotu żywnością oraz zakładach produkcji i obrotu przedmiotami użytku. Przeprowadzono łącznie 392 kontrole sanitarne: kontrole kompleksowe i tematyczne w ramach realizacji planu kontroli na 2018 r. oraz kontrole interwencyjne, sprawdzające i na wniosek strony.
- **kontrola jakości zdrowotnej żywności wprowadzanej do obrotu,** zwłaszcza mikrobiologicznie nietrwałej, w tym pobieranie próbek żywności: pobrano łącznie 96 próbek żywności, z czego zakwestionowano 10 z uwagi na:
 - a) wymazy sanitarne - 5 próbek – niespełnienie kryteriów higieny ze względu na stwierdzenie obecności gronkowców *Staphylococcus aureus*,

b) lody włoskie z automatu - 5 próbek - niespełnienie kryteriów higieny procesu ze względu na liczbę Enterobacteriaceae,

- **współpraca z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Słupsku:** odbywa się na mocy zawartego porozumienia, w zakresie dotyczącym produkcji i wprowadzania do obrotu środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego.

Z przedstawicielami Inspekcji Weterynaryjnej przeprowadzono 1 kontrolę w zakładzie znajdującym się pod wspólnym nadzorem ujętym w harmonogramie kontroli na 2018 r., w zakresie oceny warunków higieniczno-sanitarnych przy produkcji i wprowadzaniu do obrotu środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego.

W ramach współpracy przekazywano wzajemnie informacje dotyczące m.in. występowania chorób zakaźnych u zwierząt łownych i hodowlanych oraz nieprawidłowości w zakładach produkujących lub wprowadzających do obrotu żywność pochodzenia zwierzęcego. Prowadzono wzmożony nadzór nad wprowadzeniem do obrotu mięsa drobiowego, produktami z mięsa drobiowego i jajami oraz w związku z występowaniem w Polsce przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF) w zakresie identyfikowalności i legalności pochodzenia mięsa wieprzowego i dzicyzny.

- **Współpraca z innymi organami kontrolnymi:**

Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa – w ramach zawartego porozumienia o współpracy przeprowadzono 4 kontrole planowane w gospodarstwach rolnych w zakresie nadzoru nad produkcją pierwotną.

- **graniczna kontrola sanitarna:** przeprowadzono 1 kontrolę wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością i 5 kontrole środków spożywczych przywożonych z zagranicy, w wyniku których PPIS w Słupsku wydał 6 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych oraz 5 kontrole środków spożywczych wywożonych za granicę, w wyniku których wydano odpowiednio 5 świadectw.

- **działania w ramach systemu RASFF (Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt) -** przeprowadzono kontrole sanitarne oraz monitorowano proces wycofywania produktów z obrotu:

a) w związku z otrzymanymi powiadomieniami:

- wódka luksusowa - ze względu na skargi konsumentów na niewłaściwy zapach produktu,
- wyrób garmażeryjny Humus z uwagi na stwierdzenie w produkcie obecności bakterii *Listeria monocytogenes*,
- suszone owoce goji (pochodzenie z Chin) z uwagi na stwierdzenie nikotyny w produkcie,
- rodzynki (kraj pochodzenia Turcja) z uwagi na stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A w produkcie,
- Chlorella i Spirulina w proszku z uwagi na stwierdzenie niezadeklarowanej obecności dwutlenku siarki,
- mrożona kukurydza i mrożone mieszanki warzywne (pochodzenie – Węgry pakowanie - Polska) z uwagi na wykrycie *Listeria monocytogenes*,
- żelki owocowe z uwagi na wysoką zawartość barwnika czerwien koszenilowa w produkcie,
- ryż pełnoziarnisty, brązowy z uwagi na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości fipronilu i tricyklazolu w produkcie (substancje czynne obecne w środkach ochrony roślin),
- tatar produkt wołowy surowy drobno rozdrobniony z uwagi na obecność bakterii z rodzaju *Salmonella*,
- biszkopeciki z nadzieniem o smaku morelowym i kremem o smaku śmietankowym z uwagi na zawartość dwutlenku siarki,
- mieszanka soków Frugo Black Mix z uwagi na obecność kawałków szkła w produkcie,
- precelki chrupkie z uwagi na stwierdzenie obecności ciała obcego w postaci fragmentu metalu w produkcie,

b) w związku z powiadomieniami zgłoszonymi przez PPIS w Słupsku:

PPIS w Słupsku zgłosił w ramach systemu RASFF 1 powiadomienie o niebezpiecznych produktach żywnościowych dotyczące produktu:

- kapusta biała z uwagi na stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pestycydu, chlorpiryfosu na poziomie $0,24 \pm 0,12$ mg/kg w próbce produktu - zgłoszenie informacyjne.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w kontrolowanych zakładach żywnościowo-żywnościowych:

- niezachowany bieżący stan sanitarno-higieniczny i techniczny pomieszczeń, powierzchni roboczych, sprzętu i wyposażenia,
- brak lub nieaktualne orzeczenia lekarskie pracowników,
- środki spożywcze po upływie daty minimalnej trwałości/terminu przydatności do spożycia,
- nieprawidłowe warunki przechowywania i magazynowania środków spożywczych - niezachowana segregacja, żywność narażona na zanieczyszczenia,

- nieprzestrzeganie procedur opartych na zasadach HACCP (system analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli).

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w toku kontroli wydawano bieżące zalecenia, wobec osób odpowiedzialnych stosowano sankcje karne (nałożono 63 mandaty karne na łączną kwotę 11800 zł) oraz wszczynano postępowania administracyjne. Ponadto PPIS w Słupsku skierował do Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego 6 wniosków o nałożenie kar pieniężnych za prowadzenie działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie zakładu i wpis do rejestru, prowadzenie działalności w zakresie niezgodnym z posiadaną decyzją oraz za nieprzestrzeganie wymagań w zakresie znakowania środków spożywczych.

• **działania w ramach nadzoru nad przestrzeganiem zakazu produkcji i wprowadzania do obrotu środków zastępczych:**

W ramach współpracy z Zespołem do Walki z Przestępczością Narkotykową Wydziału Kryminalnego KMP w Słupsku prowadzona jest stała wymiana informacji o miejscach, gdzie potencjalnie może być prowadzona sprzedaż tzw. dopalaczy. Na terenie powiatu nie stwierdzono stacjonarnych punktów prowadzących sprzedaż środków zastępczych. PPIS w Słupsku prowadził 3 postępowania w związku z przekazanymi przez Prokuraturę i Policję sprawami w zakresie podejrzenia wprowadzania do obrotu środków zastępczych przez osoby prywatne. Wydano łącznie 4 decyzje merytoryczne. W związku z wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych nałożono 1 karę pieniężną w wysokości 20 000 zł – postępowanie w toku.

Jednocześnie PPIS w Słupsku informuje, że w związku z wejściem w życie w dniu 21 sierpnia 2018 r. znowelizowanych przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, zmieniono status nowej substancji psychoaktywnej, która została zrównana w odpowiedzialności karnej z substancjami psychotropowymi i środkami odurzającymi.

Ponadto znowelizowane przepisy ww. ustawy wprowadziły obowiązek zgłaszania do właściwych PPIS przez podmioty wykonujące działalność leczniczą lub przeprowadzające badania pośmiertne, wszelkich przypadków zatruc, podejrzeń zatruc oraz zgonów wywołanych środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi. W związku z powyższym PPIS w Słupsku wystosował do ww. podmiotów pisma informujące o ww. zmianach. Przekazane informacje niezwłocznie umieszczane są przez PPIS w elektronicznym systemie informacji o dopalaczach (SMIOD).

W 2018 r. do PPIS w Słupsku wpłynęło 1 zgłoszenie podejrzenia zatrucia dopalaczami mieszkańca gminy Słupsk.

➤ **Nadzór nad warunkami sanitarnymi w szkołach, placówkach oświatowo-wychowawczych:**

- prowadzono kontrole w zakresie warunków sanitarno-higienicznych w szkołach, placówkach oświatowo-wychowawczych, żłobkach, wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży. Dokonywano oceny warunków do utrzymania higieny osobistej, warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach, warunków realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami, warunków ochrony placów zabaw, terenów rekreacyjnych i sportowych przed zanieczyszczeniami odchodami zwierzęcymi, prowadzonego dożywiania w szkołach, ergonomii mebli w szkołach i przedszkolach, posiadania certyfikatów na meble edukacyjne i sprzęt sportowy, higieny procesów nauczania, możliwości pozostawiania podręczników w szkole oraz przygotowania szkół do rozpoczęcia nowego roku szkolnego 2018/2019. Prowadzono wzmożony nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach (nowa podstawa programowa w związku z reformą oświaty wprowadziła w szkołach podstawowych w klasach VII i VIII przedmiot: chemia);
- dokonano oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów (działania pozaplanowe);
- podejmowano działania zmierzające do rozwiązywania problemów z zakresu higieny dzieci i młodzieży w żłobkach, placówkach oświatowych, opiekuńczych, wypoczynku i rekreacji poprzez udzielanie informacji, doradztwa, wskazywania rozwiązań w oparciu o przepisy prawne;
- kontynuowano współpracę z lokalną administracją samorządową, instytucjami i organami państwowymi.

Systematyczny nadzór nad placówkami skutkował poprawą stanu sanitarnego i technicznego tychże placówek oraz zapewnieniem bezpieczeństwa dzieci. Oprócz działań kontrolnych i związanych z tym postępowań administracyjnych prowadzono działania typu doradczego czy promującego higieniczny styl życia.

W porównaniu z rokiem 2017 zauważa się tendencję spadkową dotyczącą wszawicy wśród dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym. Odnotowano jedno zgłoszenie wszawicy w szkole na terenie powiatu. Prowadzono postępowania wyjaśniające. Dyrektor placówki został zobowiązany do podjęcia czynności mających na celu rozpoznanie i wyeliminowanie tego zjawiska oraz wypracowania prewencyjnego sposobu postępowania zapewniającego bezpieczeństwo zdrowotne dzieci w oparciu o stanowiska Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w kontrolowanych szkołach, placówkach wychowania i nauczania oraz wypoczynku dzieci i młodzieży:

- niezachowany właściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń (np. podłóg, ścian, sufitów w pomieszczeniach lekcyjnych, sali zajęć ruchowych, sali gimnastycznej, ciągach komunikacyjnych),
- brak badań natężenia oświetlenia sztucznego w salach zajęć lekcyjnych,
- niezachowanie właściwego bieżącego stanu sanitarno-higienicznego-porządkowego w obiektach wypoczynku dzieci i młodzieży: rozrzucone ubrania, pościel, obuwie, porzucane opakowania po środkach spożywczych, butelki, przepełnione kosze na śmieci z resztkami jedzenia; w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych brudny, zawilgocony silikon łączący brodzik z powierzchnią ścian, brudne z pajęczynami kratki wentylacyjne. Na posesji zgromadzony gruz, meblowe części drewniane, plastikowe naczynia jednorazowego użytku, przepełnione pojemniki na odpady stałe,
- nieprzestrzeganie terminowości zgłoszeń przez organizatora wypoczynku do kuratora oświaty. Skutkuje to brakiem możliwości dokonania kontroli, szczególnie w przypadku gdy wypoczynek jest kilkudniowy.

➤ **Nadzór nad jakością wody do spożycia, miejscami wykorzystywanymi do kąpieli i nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej:**

- **monitoring jakości wody do spożycia** prowadzono w 2018 r. wg ustalonego harmonogramu; odnotowano 7 interwencje na jakość wody przeznaczonej do spożycia w tym 5 zasadnych,
- **monitoring jakości wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpieli:** wydano 96 bieżących ocen jakości wody w kąpieliskach (87) i miejscach wykorzystywanych do kąpieli (9) udostępniając je do publicznej wiadomości na stronie internetowej PSSE w Słupsku oraz 12 sezonowych i 2 czteroletnie oceny jakości wody w kąpieliskach,
- **kontrola obiektów użyteczności publicznych:** w 2018 r. przeprowadzono 51 kontroli (w hotelach, zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, studiach tatuażu i gabinetach odnowy biologicznej i innych). Ponadto przeprowadzono 2 kontrole z zakresu działalności prowadzonej przez podmioty lecznicze.

➤ **Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w kontrolowanych obiektach:**

Podmioty lecznicze: brak dopływu bieżącej ciepłej wody przy punkcie wodnym do celów porządkowych przy pomieszczeniu magazynu odpadów medycznych w szpitalu

Zakłady fryzjerskie: przeterminowane preparaty kosmetyczne

Obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie: nieprawidłowy stan sanitarno- higieniczny pomieszczenia w którym w dniu kontroli przechowywana była bielizna czysta (magazyn bielizny czystej – w pomieszczeniu pajęczyny, na regałach brudno, kurz, piasek)

➤ **Nadzór nad warunkami sanitarno-higienicznymi środowiska pracy**

- kontrola przestrzegania przepisów m.in.:
 - z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy,
 - przeprowadzania profilaktycznych badań lekarskich;
 - występowania substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy;
 - wprowadzania przez producentów, importerów i inne osoby do obrotu i stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin niebezpiecznych, produktów biobójczych oraz detergentów,
 - wprowadzania do obrotu prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3,
 - w zakresie występowania na stanowiskach pracy czynników szkodliwych,
 - dokonywania ocen ryzyka zawodowego,
 - wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy
- w ramach nadzoru nad warunkami pracy prowadzone są postępowania administracyjne w sprawie występowania chorób zawodowych oraz przekazywane są dane dotyczące stwierdzonych chorób zawodowych do Centralnego Rejestru Chorób Zawodowych prowadzonego przez Instytut Medycyny Pracy w Łodzi. Wydano 7 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej i 4 o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.
- **Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w kontrolowanych zakładach pracy:**
 - przekroczenia NDS pyłów i czynników chemicznych oraz przekroczenie NDN hałasu,
 - brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych,
 - brak uzupełnionych rejestrów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy,
 - nie wpisane wyniki badań środowiska pracy do kart badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia,

- brak oceny ryzyka zawodowego lub nie uwzględnione w ocenie wszystkie czynniki szkodliwe występujące na stanowisku pracy,
- brak aktualnych orzeczeń lekarskich pracowników,
- zły stan sanitarno-techniczny pomieszczeń socjalnych lub pomieszczeń pracy.

W przypadku stwierdzenia naruszenia wymagań prawnych w zakresie nadzorowanym przez organy inspekcji sanitarnej wobec osób odpowiedzialnych wszczynano postępowanie administracyjne, egzekwowano działania naprawcze oraz stosowano przewidziane prawem sankcje karne.

Zestawienia zbiorcze wybranych elementów prowadzonego postępowania administracyjnego i egzekucyjnego w poszczególnych grupach obiektów w latach 2017–2018.

Typ obiektu	Mandaty		Postępowanie administracyjne	
	Liczba /Kwota (PLN)		Decyzje na poprawę stanu technicznego/unieruchomienia/wycofania/jakości wody	
	2017	2018	2017	2018
Podmioty lecznicze	1/200	1/100	0	0
Zakłady usług fryzjerskich, kosmetycznych i odnowy biologicznej	1/200	1/100	0	0
Zaopatrzenie w wodę do spożycia	5/500	2/250	36	81
Ośrodki wczasowe	2/300	1/150	0	0
Prywatne gabinety lekarskie	0	0	0	0
Zakłady produkcji żywności	4/400	5/1050	0	1
Zakłady obrotu żywnością	42/7100	29/5200	1	2
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	22/5000	20/3800	0	0
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	12/2450	9/1750	0	0
Placówki oświatowe	0	0	7	10
Placówki wypoczynku dzieci i młodzieży	1/150	4/650	0	0
Zakłady pracy	0	0	26	23
Ogółem	90/16300	72/13050	70	117

Ponadto w 2018 r. w konsekwencji stwierdzenia naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych podczas działań kontrolnych PPIS w Słupsku wszczął 220 postępowań administracyjnych i nałożył 373 decyzje opłatowe na kwotę 81722 zł na odpowiedzialne podmioty w ramach bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku oprócz działań planowych, rozpatruje sprawy w związku ze zgłoszonymi wnioskami dotyczącymi obiektów znajdujących się pod nadzorem lub związanych z bezpieczeństwem epidemiologicznym społeczeństwa lokalnego.

Zestawienie rodzaju załatwianych spraw wg problematyki na terenie powiatu słupskiego w latach 2017–2018.

Rodzaj sprawy	Postępowanie administracyjne			
	Decyzje		Postanowienia /wystąpienia/opinie	
	2017	2018	2017	2018
sprowadzenie zwłok z zagranicy	-	-	13	13
ekshumacje/dochowanie zwłok/szczątek/prochów	141	99	-	-
zabezpieczenie sanitarne imprez masowych	-	-	5	4
oceny jakości wody do spożycia	-	-	197	190
orzeczenia i komunikaty o przydatności wody do kąpieli – kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpieli	-	4	28	110
stwierdzenie spełnienia wymogów przez podmioty lecznicze	-	-	6	-
stwierdzenie spełnienia wymogów przez podmioty podejmujące działalność gospodarczą (zakłady użyteczności publicznej)	-	4	20	76
zatwierdzenie/warunkowe zatwierdzenie zakładów żywnościowo-żywnościowych	100/76	72/76	-	-
stwierdzenie lub brak podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej	14	11	1	0
postępowanie w sprawach oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko	-	-	62	52
postępowanie w sprawie strategicznej oceny na środowisko, uzgodnienia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	-	-	54	41
uzgodnienie dokumentacji projektowej/oceny higieniczne	-	-	30/3	15/2
opiniowanie związane z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych	-	-	50	55
Ogółem	331	266	469	561

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku oprócz działań planowych, rozpatruje sprawy w związku ze zgłoszonymi wnioskami dotyczącymi obiektów znajdujących się pod nadzorem lub związanych z bezpieczeństwem epidemiologicznym społeczeństwa lokalnego.

Zestawienie wg problematyki podejmowanych działań interwencyjnych na terenie powiatu słupskiego w latach 2017–2018.

Lp.	Przedmiot	Lata	
		2017	2018
1	Niewłaściwa jakość wody do spożycia (zanieczyszczenie związkami żelaza i przekroczenie mętności) wynikająca z eksploatacji przestarzałych sieci	4(2) *	7(5)*
2	Niewłaściwa gospodarka odpadami i ściekami	4	3
3	Uciążliwości dla mieszkańców związane z działalnością zakładów pracy i zakładów gastronomicznych (hałas, zapachy), zwłaszcza zlokalizowanych w budynkach mieszkalnych	6	-
4	Niewłaściwy stan sanitarny w zakładach użyteczności publicznej (zakłady fryzjerskie, hotele), placówkach służby zdrowia (szpital), w zakładach pracy	20 (4) *	16 (2) *
5	Niewłaściwe warunki higieniczno-zdrowotne w mieszkaniach (zagrzybenie, tlenek węgla, insekty, stan sanitarny)	1	0
6	Niewłaściwy stan sanitarny budynków i posesji (awarie, insekty, gryzonie)	4	0
7	Niewłaściwa jakość produkowanych i wprowadzanych do obrotu środków spożywczych	13(3)*	20(8)*
8	Niezachowanie właściwych warunków sanitarnych w zakładach żywnościowo-żywnościowych oraz wymagań higienicznych i zdrowotnych personelu	15 (7)*	10(4)*
9	Prowadzenie działalności w zakresie produkcji i obrotu żywnością w złych warunkach sanitarno-technicznych	3	11(3)*
10	Niezachowanie higienicznych warunków w placówkach oświatowo-wychowawczych	1	5(1)*
11	Niezachowanie higienicznych warunków w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży	2	6(2)*
Ogółem		73 (16)*	75 (25)*

* w tym uzasadnionych

Ponadto w 2018 roku PPIS w Słupsku przekazał 6 wniosków mieszkańców powiatu słupskiego o podjęcie działań interwencyjnych zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową.

II. DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZA-LABORATORYJNA

W strukturze Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Słupsku funkcjonuje Oddział Laboratoryjny, który tworzą cztery laboratoria:

- Laboratorium Mikrobiologii i Parazytologii,
- Laboratorium Badania Wody, Gleby i Powietrza,
- Laboratorium Badania Środowiska Pracy,
- Laboratorium Badania Żywności.

Zapewniają one realizację części zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupsku poprzez:

- 1) wykonywanie badań i analiz laboratoryjnych,
- 2) wykonywanie badań i pomiarów środowiskowych,
- 3) udział w opracowywaniu ocen i analiz środowiskowych oraz analiz stanu sanitarnego wód, gleby i powietrza – czynników warunkujących zdrowie ludności,
- 4) udział w realizacji zadań w zakresie ochrony zdrowia.

Pełny zakres badań wykonywanych przez Oddział Laboratoryjny PSSE w Słupsku jest dostępny na stronie internetowej www.psseslupsk.bip.gov.pl

Oddział Laboratoryjny PSSE w Słupsku od dnia 28.12.2004 r. posiada certyfikat Polskiego Centrum Akredytacji Nr AB 572. Zakres akredytacji ulega systematycznej aktualizacji i rozszerzaniu o nowe metody badawcze i nowe dziedziny badań. Aktualny wykaz badań objętych akredytacją podany jest na stronie PCA www.pca.gov.pl

Oddział Laboratoryjny PSSE w Słupsku jest komórką, która oprócz wykonywania badań nadzorowych wg planów i harmonogramów, wykazuje stan pełnej gotowości do podjęcia działań wymagających natychmiastowej reakcji w celu zapewnienia bezpieczeństwa higieniczno-sanitarnego. Do takich działań należą:

- kontrola jakości wody przeznaczonej do spożycia w przypadku awarii sieci wodociągowej,
- monitoring jakości wody w kąpieliskach, miejscach wykorzystywanych do kąpieli oraz wody z pływalni,
- badania mikrobiologiczne i helmintologiczne gleby, w której zaistniała możliwość skażenia,
- badania mikrobiologiczne i helmintologiczne ścieków, osadów ściekowych,
- badania próbek z ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową.

Posiadane przez OL kompetencje (przygotowanie merytoryczne i techniczne), dbałość o zachowanie zasad dobrej praktyki laboratoryjnej jak również ciągła kontrola jakości badań umożliwiają przeprowadzenie badań z należytą starannością oraz uzyskanie wiarygodnych wyników.

Ponadto, mając na uwadze rangę problemu zapewnienia bezpieczeństwa higieniczno-sanitarnego PPIS podjął działania i utworzył Powiatowy Ośrodek Analiz Laboratoryjnych (POAL), w skład którego wchodzi również pracownicy OL.

Do najistotniejszych zadań POAL należy:

- prowadzenie monitoringu skażeń biologicznych i chemicznych,
- pobieranie próbek komponentów środowiska, żywności i wody.

III. DZIAŁALNOŚĆ W RAMACH OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

Działania i realizowane programy mające na celu rozpowszechnienie wiedzy ukierunkowanej na zapobieganiu zagrożeniom zdrowotnym oraz zmianę świadomości określonych grup społecznych.

W omawianym okresie realizowano następujące programy prozdrowotne w ramach działań edukacyjno - informacyjnych:

Lp.	Programy prozdrowotne: styczeń – grudzień 2018 r.
1	<p>Program „Trzymaj Formę”</p> <p>Program edukacyjny w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki. Program realizowany był metodą projektu.</p> <p>POWIAT – uczestnicy: 30 szkół podstawowych (w tym klasy gimnazjalne) - ok. 4000 uczniów, ok. 2500 rodzice, nauczyciele) oraz społeczność lokalna.</p> <p>Kolejną edycję programu rozpoczęto we wrześniu 2018 r. i trwać będzie do czerwca 2019 r.</p>
2	<p>„Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV”</p> <p>Program w zakresie profilaktyki HIV/AIDS skierowany jest do uczniów szkół podstawowych, klas gimnazjalnych i ponadpodstawowych oraz studentów. Realizacja programu poprzez: pogadanki, konkursy, olimpiady wiedzy, formy wizualne, dystrybucja materiałów informacyjno - edukacyjnych, poradnictwo metodyczne, rozmowy indywidualne.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oświata Zdrowotna była współorganizatorem Powiatowej Olimpiady Wiedzy o HIV/AIDS : pod hasłem „Nie daj szansy AIDS – młodzi bez HIV” dla uczniów III klas gimnazjalnych, VII i VIII szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych z powiatu słupskiego. • Ponadto Oświata Zdrowotna była organizatorem Powiatowego Konkursu Małych Form Teatralnych dla uczniów szkół ponadpodstawowych pod hasłem: „Pomyślmy o HIV” oraz III Wojewódzkiego Przeglądu Małych Form Teatralnych – Pomyślmy o HIV dla uczniów województwa pomorskiego. • Współpraca przy organizacji i działaniu Punktu PKD anonimowych, bezpłatnych badań w kierunku zakażenia wirusem HIV w Słupsku. <p>Zintensyfikowane działania prozdrowotne w placówkach oświatowych w dniu 1 grudnia Światowego Dnia AIDS.</p> <p>POWIAT – uczestnicy: 56 placówek oświatowo-wychowawczych (ok. 8000 uczniów), pacjenci z 34 podmiotów leczniczych.</p>
3	<p>Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu</p> <p>Program w zakresie profilaktyki antytytoniowej skierowany do uczniów placówek oświatowo – wychowawczych, pacjentów podmiotów leczniczych. Realizacja programu poprzez: pogadanki,</p>

konkursy, formy wizualne, dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych, poradnictwo metodyczne, rozmowy indywidualne, badanie ilości CO w wydychanym powietrzu u osób palących tytoń przy użyciu aparatu Smoke Check. Podczas realizacji zadań programowych pracownicy Oświaty Zdrowotnej organizowali stoiska edukacyjno – prozdrowotne podczas wielu akcji lokalnych.

- Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Słupsku uczestniczyła w międzynarodowym Turnieju Piłki Nożnej "Oldbojów i Superjuniorów". Akcja miała miejsce w Centrum Usług Wodnych w Kobylnicy. Przygotowano stoisko profilaktyczno - edukacyjne, prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych. Uczestnicy Turnieju czynnie palący papierosy mogli zmierzyć sobie tlenek węgla w wydychanych powietrzu. Uświadamiano o szkodliwości tego nałogu.
- W Hali Sportowej Gryfia w Słupsku pracownicy Oświaty Zdrowotnej przygotowali stoisko edukacyjno – informacyjne w zakresie szkodliwości palenia tytoniu i zażywania dopalaczy dla uczestników koncertu profilaktycznego NIEĆPA 2018.

W ramach programu były realizowane akcje podczas których zintensyfikowano działania w zakresie profilaktyki antytytoniowej:

31.05.2018 r. „Światowy Dzień bez Tytoniu”

- W placówkach oświatowo – wychowawczych na terenie powiatu słupskiego odbywały się apele, pogadanki, projekcje filmów i prezentacji multimedialnych, wystawy prac plastycznych, eksponowano gazetki, których celem było uświadomienie skali szkód wynikających z palenia tytoniu. W tym dniu młodzież mogła poszerzyć swoją wiedzę korzystając z przygotowanych kącików edukacyjnych o tematyce antynikotynowej.
- 25 maja 2018 r. w Zespole Szkół Agrotechnicznych w Słupsku odbyła się druga edycja Olimpiady Pierwszej Pomocy Przedmedycznej dla szkół powiatu słupskiego. Sekcja Oświaty Zdrowotnej wraz z Laboratorium Badania Środowiska Pracy zorganizowała stoisko edukacyjno – informacyjne, przy którym propagowała profilaktykę w zakresie zażywania środków psychoaktywnych w tym dopalaczy. Ponadto przekazywano wiedzę nt. skutków zdrowotnych wynikających z palenia tytoniu. Zachęcano do aktywności fizycznej zamiast używek, wykonywano pomiar CO w wydychanym powietrzu u osób palących. Prowadzono rozmowy indywidualne i dystrybucję ulotek w/w tematyce. Osoby chętne mogły zmierzyć współczynnik BMI, a także przy użyciu alkoholgli sprawdzić jak zachowuje się osoba będąca pod wpływem alkoholu.

15.11.2018 r. „Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu”

- We wszystkich placówkach oświatowo-wychowawczych eksponowano plakaty i ulotki antytytoniowe. Przeprowadzono zajęcia w zakresie profilaktyki zdrowotnej dla społeczności szkolnej i rodziców (pogadanki, prelekcje, akcje profilaktyczne, warsztaty edukacyjno - profilaktyczne, plastyczne, prezentowano filmy, prezentacje multimedialne nt. skutków zdrowotnych wynikających z czynnego i biernego palenia tytoniu. Uczniowie brali udział w debatach, dramach, konkursach wiedzy nt. uzależnień, rozgrywkach sportowych zachęcając do aktywnego spędzania czasu wolnego bez nałogów. Organizowano kąciki edukacyjne dla społeczności szkolnych i rodziców.

Oświata Zdrowotna podejmowała szerokie działania w ramach profilaktyki antynikotynowej podczas ferii zimowych i wakacji letnich.

POWIAT– uczestnicy: uczniowie z 56 placówek oświatowo-wychowawczych (ok. 13 000 uczniów) i

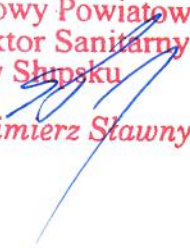
	pacjenci z 34 podmiotów leczniczych.
4	<p>„Czyste Powietrze Wokół Nas”</p> <p>Program skierowany do przedszkolaków najstarszej grupy wiekowej, ich rodziców i nauczycieli. Ma na celu: wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy; ochronę dzieci przed biernym paleniem wyrobów tytoniowych.</p> <p>Realizacja programu poprzez: pogadanki, konkursy, formy wizualne, dystrybucję materiałów informacyjno – edukacyjnych, poradnictwo metodyczne, rozmowy indywidualne.</p> <p>POWIAT – uczestnicy: przedszkolaki z 13 placówek przedszkolnych, rodzice i opiekunowie (ok. 1000 osób).</p>
5.	<p>„Bieg po zdrowie”</p> <p>Program skierowany jest do uczniów klas IV szkół podstawowych, ich rodziców i nauczycieli. Celem programu jest zapobieganie palenia tytoniu przez obecnych i potencjalnych przyszłych palaczy oraz kształtowania nawyków dbania o zdrowie własne i swoich bliskich poprzez wdrażanie profilaktyki antynikotynowej.</p> <p>Realizacja programu poprzez: pogadanki, konkursy, formy wizualne, dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych, poradnictwo metodyczne, rozmowy indywidualne.</p> <p>POWIAT – uczestnicy: uczniowie z 4 szkół podstawowych, rodzice (ok. 286 osoby).</p> <p>Kolejną edycję programu rozpoczęto we wrześniu 2018 r. i trwać będzie do czerwca 2019 r.</p>
6.	<p>„Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”</p> <p>Głównym celem Projektu jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Działaniami kampanijnymi objęto społeczność lokalną podczas akcji prozdrowotnych organizowanych na terenie miasta i powiatu słupskiego oraz pacjentów podmiotów leczniczych. Prowadzono dystrybucję ulotek edukacyjnych „Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu”.</p> <p>POWIAT – odbiorcy programu: społeczność powiatu słupskiego: (ok. 1000 osób).</p>
7.	<p>„Znamię? Znam je!”</p> <p><i>Program skierowany jest do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Celem programu była profilaktyka i wczesne wykrywanie zachorowań na czerniaka oraz dostarczanie wiedzy nt. odpowiedzialnego korzystania z solariów i właściwej ochrony przed promieniowaniem UV.</i></p> <p>Realizacja programu poprzez: pogadanki, konkursy, formy wizualne, dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych, poradnictwo metodyczne, rozmowy indywidualne.</p> <p>POWIAT – uczestnicy: uczniowie z 2 szkół ponadpodstawowych, rodzice (ok. 800 osób).</p> <p>Kolejną edycję programu rozpoczęto we wrześniu 2018 r. i trwać będzie do czerwca 2019 r.</p>
8	<p>„Podstępne WZW”</p> <p><i>Program skierowany jest do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Celem programu była profilaktyka zakażeń HBV i HCV, podniesienie poziomu wiedzy na temat infekcji wywołanych przez wirusa zapalenia wątroby typu B i C.</i></p> <p>Realizacja programu poprzez: pogadanki, konkursy, formy wizualne, dystrybucja materiałów</p>

	<p>informacyjno-edukacyjnych, poradnictwo metodyczne, rozmowy indywidualne.</p> <p>POWIAT – uczestnicy: uczniowie z 2 szkół ponadpodstawowych, rodzice (ok. 600 osób). Kolejną edycję programu rozpoczęto we wrześniu 2018 r. i trwać będzie do czerwca 2019 r.</p>
9	<p>„Bezpieczeństwo wypoczynku dzieci i młodzieży”</p> <p>Bezpieczne ferie, bezpieczne wakacje - akcja skierowana była do rodziców, opiekunów, dzieci i młodzieży odpoczywających w czasie ferii i wakacji. Wypoczynek organizowany w miejscu zamieszkania przez placówki oświatowo – wychowawcze: świetlice wiejskie, szkolne i w domu oraz placówki socjalizacyjne.</p> <p>Współpracowano z samorządami lokalnymi i Komendą Miejską Policji w Ustce i WOPR Ustka. Prowadzono monitoring placówek organizujących wypoczynek dzieci i młodzieży, dystrybucję materiałów edukacyjnych, pogadanki, rozmowy indywidualne.</p> <p>Informacje na temat bezpiecznych ferii i wakacji na bieżąco umieszczano na stronie internetowej PSSE. Przygotowano tablice informacyjno – edukacyjne dla pracowników i petentów Stacji. Przekazano informacje nt. bezpieczeństwa dzieci i młodzieży do mediów.</p> <p>W ramach realizowanych działań Oświata Zdrowotna przeprowadziła akcje profilaktyczne na promenadzie w Ustce oraz Dworcu PKP w Ustce.</p> <p>POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej: dzieci, młodzież, rodzice, opiekunowie, uczestnicy akcji (ok. 1800 osób).</p>
10	<p>„Światowy Dzień Zdrowia - 07.04.2018 r.”</p> <p>Tematem przewodnim było „Zdrowie dla wszystkich”</p> <p>Realizacja akcji poprzez: pogadanki, poradnictwo, dystrybucję materiałów edukacyjnych, informacja na stronie internetowej PSSE, tablica informacyjno – edukacyjna w PSSE.</p> <p>Przekazano informację nt. akcji do samorządów lokalnych, mediów, placówek oświatowo – wychowawczych i podmiotów leczniczych. Placówki włączając się w akcję eksponowały plakaty, pogadanki, organizowały konkursy o tematyce prozdrowotnej, festyny ze stoiskami żywności o właściwej jakości zdrowotnej, warsztaty kulinarne nt. właściwego odżywiania połączone z edukacją.</p> <p>POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej: dzieci, młodzież, pacjenci podmiotów leczniczych, uczestnicy akcji (ok. 1000 osób).</p>
11	<p>„Profilaktyka grypy”</p> <p>Celem akcji była profilaktyka w zakresie zachorowań na grypę, działania skierowane były do społeczności lokalnej.</p> <p>Realizacja akcji poprzez: poradnictwo, dystrybucję materiałów edukacyjnych, informację na stronę internetową PSSE, przygotowanie tablicy edukacyjnej w PSSE, współpracę z placówkami oświatowo – wychowawczymi, podmiotami leczniczymi. W ramach interwencji nieprogramowej realizowana była akcja związana z Europejskim Dniem Wiedzy o Antybiotykach.</p> <p>POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej: dzieci, młodzież, rodzice, pacjenci podmiotów leczniczych (ok. 1500 osób).</p>

12	<p>„Dopalacze”</p> <p>Celem akcji była profilaktyka w zakresie zażywania dopalaczy przez uczniów. Realizacja akcji poprzez: pogadanki, rozmowy indywidualne, poradnictwo metodyczne, dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych, organizację punktów informacyjnych i mobilnych na terenie powiatu słupskiego, umieszczanie na bieżąco informacji na stronie internetowej PSSE, organizację kącika edukacyjnego w PSSE, współpracę z lokalnymi mediami, samorządami lokalnymi, podmiotami leczniczymi, prowadzenie monitoringu działań w szkołach i placówkach socjalizacyjnych. Oświata Zdrowotna podejmowała szerokie działania w ramach profilaktyki uzależnień w tym dopalaczy podczas ferii zimowych i wakacji letnich na terenie powiatu słupskiego.</p> <p>POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej: młodzież, rodzice, opiekunowie, nauczyciele, uczestnicy akcji (ok. 2000 osób).</p>
13	<p>Październik miesiąc profilaktyki raka piersi.</p> <p>Celem akcji była profilaktyka w zakresie chorób nowotworowych, kształtowanie nawyków samobadania piersi, pokonywanie wstydu i strachu, przekazanie informacji na temat korzystania z badań profilaktycznych. Realizacja akcji poprzez: pogadanki, monitoringi, poradnictwo metodyczne, dystrybucję materiałów informacyjno - edukacyjnych.</p> <p>POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej: młodzież, nauczyciele, pacjenci podmiotów leczniczych (ok. 1000 osób).</p>
14	<p>„Profilaktyka zapobiegania zatruciom pokarmowym – grzybami.”</p> <p>Akcja skierowana była do ogółu społeczeństwa miasta Słupska i powiatu słupskiego. Realizacja akcji poprzez: umieszczenie informacji na stronie internetowej PSSE, zorganizowanie wystawy grzybów w siedzibie PSSE. W dniach 20 - 21.09.2018 r. w siedzibie PSSE w Słupsku zorganizowano wystawę grzybów. Wystawę obejrzały grupy zorganizowane z przedszkoli, szkół podstawowych, i ponadpodstawowych oraz indywidualni grzybiarze (ok. 500 osób).</p>
15	<p>„Promocja szczepień ochronnych”</p> <p>Celem akcji było wskazanie społeczeństwu na korzyści wynikające ze szczepień ochronnych oraz podniesienie poziomu wiedzy ogółu społeczeństwa w zakresie zapobiegania chorobom zakaźnym. Realizacja akcji poprzez: poradnictwo, dystrybucję materiałów edukacyjnych, umieszczenie informacji na stronie internetowej PSSE, przesłanie informacji do samorządów lokalnych, podmiotów leczniczych i mediów. W ramach interwencji nieprogramowej realizowana była akcja związana z Europejskim Tygodniem Szczepień Ochronnych.</p> <p>POWIAT - odbiorcy interwencji nieprogramowej: rodzice i opiekunowie dzieci, pacjenci oraz lekarze i pielęgniarki realizujący szczepienia ochronne (ok. 200 osób).</p>

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku oceniając stan bezpieczeństwa sanitarnego na terenie powiatu słupskiego stwierdza, że stan bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego jest dobry. Podejmowane działania wynikające z zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego przynoszą oczekiwane rezultaty. Prowadzono skuteczny nadzór w przypadkach chorób stanowiących zagrożenie dla zdrowia publicznego. Gospodarka w zakresie gromadzenia i usuwania odpadów prowadzona była prawidłowo. Stan higieniczny obiektów

i terenów publicznych utrzymywany był odpowiednio. Podejmowano skuteczne działania w przypadkach pozyskania informacji o zagrożeniach w ramach prowadzonych krajowych i unijnych systemów monitorowania oraz negatywnych informacji przekazywanych przez obywateli. Analiza danych z prowadzonych monitoringów, badań elementów środowiska i z przeprowadzonych kontroli sanitarnych, oraz działań informacyjno-edukacyjnych wykazała, że prowadzone planowe i konsekwentne działania zapobiegawcze, naprawcze i informacyjno-edukacyjne przyczyniają się do zapewnienia bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego powiatu oraz do zwiększenia świadomości i odpowiedzialności obywateli w zakresie zdrowia własnego jak i publicznego.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Słupsku

Włodzimierz Stawny